

פרשת המזן

חכמינו ז"ל אמרו :

כל מי שיאמר פרשת המן בכל יום,

לא יחסר לו פרנסה.

קודם אומרים את ה"יהי רצון".

ויכול לומר פרשת המן אפילו בשבת, רק התפילות על הפרנסה לא יאמר בשבת :

יהי רצון מלפניך, ה' אלקינו ואלקי אבותינו,
שתזמין פרנסה לכל עמך בית ישראל ופרנסתי ופרנסת אנשי ביתי בכללם,
בנחת ולא בצער, בכבוד ולא בביזוי, בהיתר ולא באיסור,
כדי שנוכל לעבוד עבודתך וללמוד תורתך,
כמו שזנת לאבותינו מן במדבר, בארץ צייה וערבה.

שמות פרק טז :

ד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-מֹשֶׁה, הֲנִנִּי מִמַּטִּיר לָכֶם לֶחֶם מִן-הַשָּׁמַיִם; וַיֵּצֵא הָעָם וַלְקָטוּ דִבְרֵי-יִשְׂרָאֵל בְּיוֹמוֹ,
לְמַעַן אֲנַסְנוּ הַיֵּלֶךְ בְּתוֹרַתִּי אִם-לֹא. ה וַהֲיָה בַיּוֹם הַשֵּׁשִׁי, וְהִכִּינוּ אֶת אֲשֶׁר-יִבְיָאוּ; וְהָיָה מִשָּׁנָה, עַל
אֲשֶׁר-יִלְקָטוּ יוֹם יוֹם. ו וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן, אֶל-כָּל-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: עֲרֹב-וַיִּדְעַתֶּם, כִּי יְהוָה הוֹצִיא
אֶתְכֶם מִמִּצְרָיִם. ז וּבִקֶּר, וּרְאִיתֶם אֶת-כְּבוֹד יְהוָה, בְּשֹׁמְעוֹ אֶת-תְּלַנְתִּיכֶם, עַל-יְהוָה; וְנִזְנֶנּוּ
מָה, כִּי תִלְוֶנוּ (תִּלְוִינוּ) עֲלֵינוּ. ח וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, בְּתַת יְהוָה לָכֶם בְּעֶרֶב בֶּשֶׂר לֶאֱכֹל וּלְחֶם בַּבֶּקֶר
לְשֹׁבַע, בְּשֹׁמְעֵי יְהוָה אֶת-תְּלַנְתִּיכֶם, אֲשֶׁר-אַתֶּם מְלִינִם עָלָיו; וְנִזְנֶנּוּ מָה, לֹא-עֲלִינוּ תְּלַנְתִּיכֶם כִּי
עַל-יְהוָה. ט וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֶל-אַהֲרֹן, אָמַר אֶל-כָּל-עַדְת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, קִרְבוּ לִפְנֵי יְהוָה: כִּי שָׁמַע,
אֶת תְּלַנְתִּיכֶם. י וַיְהִי, כַּדָּבַר אֲהֲרֹן אֶל-כָּל-עַדְת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל, וַיִּפְּנוּ, אֶל-הַמִּדְבָּר; וְהָיָה כְבוֹד יְהוָה,
נִרְאָה בְּעֵינָיו. { פ }

יא וַיְדַבֵּר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה לֵאמֹר. יב שְׁמַעְתִּי, אֶת-תְּלִוַּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל--דִּבְרֵי אֱלֹהִים לֵאמֹר בֵּין
הָעֲרָבִים תֹּאכְלוּ בֶשֶׂר, וּבַבֶּקֶר תִּשְׁבְּעוּ-לְחֶם; וַיִּדְעַתֶּם, כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם. יג וַיְהִי בְּעֶרֶב--
וַתַּעַל הַשָּׁלֹחַ, וַתִּכַּס אֶת-הַמִּזְוָנָה; וּבַבֶּקֶר, הָיְתָה שֹׁכְבַת הַטַּל, סָבִיב, לְמִזְוָנָה. יד וַתַּעַל, שֹׁכְבַת
הַטַּל; וְהָיָה עַל-פְּנֵי הַמִּדְבָּר, דֶּק מְאֹסֶפֶס--דֶּק כִּפְפָר, עַל-הָאָרֶץ. טו וַיִּרְאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל, וַיֹּאמְרוּ
אִישׁ אֶל-אֹחֲזָיו מִן הוּא--כִּי לֹא יָדָעוּ, מָה-הוּא; וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, אֱלֹהִים, הוּא הַלְחֵם, אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה
לָכֶם לֶאֱכֹלָה. טז זֶה הַדָּבָר, אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה, לְקַטֹּו מִמֶּנּוּ, אִישׁ לְפִי אֲכָלוּ: עֹמֵר לְגִלְגָּלַת, מִסֹּפֶר
נַפְשֹׁתֵיכֶם--אִישׁ לְאִשֶׁר בְּאֵהָלוֹ, תִּקְחוּ. יז וַיַּעֲשׂוּ-כֵן, בְּנֵי יִשְׂרָאֵל; וַיִּלְקָטוּ, הַמִּזְוָנָה וְהַמִּמְעִיט. יח
וַיִּמְדוּ בְּעֹמֶר--וְלֹא הָעֲדִיף הַמִּזְוָנָה, וְהַמִּמְעִיט לֹא הוֹסִיר: אִישׁ לְפִי-אֲכָלוּ, לְקַטֹּו. יט וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה, אֱלֹהִים: אִישׁ, אֶל-יֹתֵר מִמֶּנּוּ עַד-בֶּקֶר. כ וְלֹא-שֹׁמְעוֹ אֶל-מֹשֶׁה, וַיִּוְתְרוּ אַנְשִׁים מִמֶּנּוּ עַד-
בֶּקֶר, וַיְהִי תוֹלְעִים, וַיִּבְאֵשׁ; וַיִּקְצַף עֲלֵהֶם, מֹשֶׁה. כא וַיִּלְקָטוּ אֹתוֹ בַּבֶּקֶר בַּבֶּקֶר, אִישׁ כְּפִי אֲכָלוֹ;
וְלֶחֶם הַשָּׁמַיִשׁ, וְנִמְסָה. כב וַיְהִי בַיּוֹם הַשֵּׁשִׁי, לְקַטֹּו לְחֶם מִשָּׁנָה--שְׁנֵי הָעֹמֵר, לְאֹזֶר; וַיִּבְאוּ כָל-נַשְׂיֵי
הָעֵדָה, וַיִּגִּידוּ לְמֹשֶׁה. כג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים, הוּא אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה--שִׁבְתוּן שְׁבַת-קָרֵשׁ לַיהוָה,
מִזֹּרֶ: אֵת אֲשֶׁר-תֹּאפּוּ אָפוּ, וְאֵת אֲשֶׁר-תִּבְשְׁלוּ בִשְׁלוּ, וְאֵת כָּל-הָעֵדָה, הַנִּזְוָו לָכֶם לְמִשְׁמַרְת עַד-
הַבֶּקֶר. כד וַיִּנְיֹזוּ אֹתוֹ עַד-הַבֶּקֶר, כֹּאֲשֶׁר צִוָּה מֹשֶׁה; וְלֹא הִבְאִישׁ, וְרָמָה לֹא-הָיְתָה בוֹ. כה וַיֹּאמֶר

מִשָּׁה אָכְלָהּ הַיּוֹם, כִּי-שֶׁבֶת הַיּוֹם לַיהוָה: הַיּוֹם, לֹא תִמְצָאָהּ בְּשָׂדֶה. כִּי שֵׁשֶׁת יָמִים, תִּלְקָטָהּ; וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבֶת, לֹא יְהִי-בָּהּ. כִּי וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי, יֵצְאוּ מִן-הָעֵם לִלְקָט; וְלֹא, מִצֵּאוֹ. { ס }

כֹּחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה: עַד-אַנָּה, מֵאַנְתֶּם, לְשָׁמֹר מִצְוֹ תִי, וְתוֹרָתִי. כִּטָּ רְאוּ, כִּי-יְהוָה נָתַן לָכֶם הַשֶּׁבֶת--עַל-כֵּן הוּא נָתַן לָכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי, לְחֹם יוֹכָזִים; שָׁבוּ אִישׁ תְּלוּתוֹ, אֶל-יֵצֵא אִישׁ מִמְּקוֹמוֹ--בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. לִי וַיִּשְׁבְּתוּ הָעָם, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. לֹא וַיִּקְרָאוּ בֵּית-יִשְׂרָאֵל אֶת-שְׁמוֹ, מִן; וְהוּא, כְּזֶרַע גֶּד לֶבֶן, וְטַעְמוֹ, כְּצִפְיוֹלָת בְּדָבָשׁ. לֵב וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, זֶה הַדְּבָר אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה--מִלֹּא הָעֹמֵר מִמֶּנּוּ, לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם: לְמַעַן יֵרְאוּ אֶת-הַלֹּחַם, אֲשֶׁר הָאֲכַלְתִּי אֶתְכֶם בְּמִדְבָּר, בְּהוֹצִיאִי אֶתְכֶם, מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם. לֵג וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל-אַהֲרֹן, קֹחַ צִנְצָנֶת אֹחֶת, וְתֵן-שָׁמָּה מִלֹּא-הָעֹמֵר, מִן; וְהִנֹּחַ אֹתוֹ לִפְנֵי יְהוָה, לְמִשְׁמֶרֶת לְדֹרֹתֵיכֶם. לֵד כְּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה, אֶל-מֹשֶׁה; וַיִּנְיֹחֶהּ אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדֻת, לְמִשְׁמֶרֶת. לֵה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, אָכְלוּ אֶת-הַמֶּזֶן אַרְבַּעִים שָׁנָה--עַד-בָּאָם, אֶל-אֶרֶץ נוֹשֶׁבֶת: אֶת-הַמֶּזֶן אָכְלוּ--עַד-בָּאָם, אֶל-קִצֵּה אֶרֶץ פְּנֵעַז. לוֹ וְהָעֹמֵר, עֲשֵׂרִית הָאִיפָה הוּא. { פ }

בשבת יום טוב אין אומרים תפילה על הפרנסה וה"יהי רצון" :

אתה הוא ה' לבדך, אתה עשית את השמים ושמי השמים,
הארץ וכל אשר עליה, הימים וכל אשר בהם, ואתה מחיה את כולם.
ואתה הוא שעשית נסים ונפלאות גדולות תמיד עם אבותינו.
גם במדבר המטרת להם לחם מן השמים, ומצור החלמיש הוצאת להם מים
וגם נתת להם את צרכיהם, שמלתם לא בלתה מעליהם.
כן, ברחמיך הרבים ובחסדיך העצומים,
תזוננו ותפרנסנו ותכלכלנו ותספיק לנו כל צרכינו וצרכי עמך בית ישראל המרובים,
במילוי וברוח, בלי טורח ועמל גדול, מתחת ידך הנקייה ולא מתחת ידי בשר ודם.
יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותיי,
שתכין לי ולאנשי ביתי כל מחסורינו, ותזמין לנו כל צרכנו,
לכל יום ויום מחיינו, די מחסורנו,
ולכל שעה ושעה משעותינו, די סיפוקנו,
ולכל עצם מעצמנו די מחייתנו,
כידך הטובה והרחבה, ולא כמעוט מפעלנו וקוצר חסדינו ומזעיר גמולינו.
ויהיו מזונותיי, ומזונות אנשי ביתי, וזרעי וזרע זרעי, מסורים בידך ולא ביד בשר ודם.